

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО
ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В. Н. КАРАЗІНА

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
АВТОМОБІЛЬНО-ДОРОЖНІЙ УНІВЕРСИТЕТ

***СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ
СУБ'ЄКТІВ ЕКОНОМІЧНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ НА МАКРО-
ТА МІКРОРІВНІ В УКРАЇНІ***

МАТЕРІАЛИ

ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ

(20–22 листопада 2019 року)

Харків – 2019

УДК 330.101.541/.542:34](477)(06)
С91

Редакційна колегія:

Матвєєва Н. М. – канд. екон. наук, доцент кафедри економіки Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова;

Килимник І. І. – канд. юрид. наук, доцент кафедри правового забезпечення господарської діяльності Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова;

Коюда О. П. – канд. екон. наук, доцент кафедри економіки Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова

С91 **Сучасні** тенденції розвитку суб'єктів економічної діяльності на макро- та мікрорівні в Україні : матеріали всеукр. наук.-практ. інтернет-конф., Харків, 20–22 листопада 2019 року / [редкол. : Н. М. Матвєєва, І. І. Килимник, О. П. Коюда] ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова та ін. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. – 167 с.

ISBN 978-966-695-509-1

У збірнику надруковані матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Сучасні тенденції розвитку суб'єктів економічної діяльності на макро- та мікрорівні в Україні», яка проходила з 20 по 22 листопада 2019 року в Харківському національному університеті міського господарства імені О. М. Бекетова. Розглядалися питання щодо проблем, підходів, методів і механізмів ефективного функціонування суб'єктів економічної діяльності в умовах невизначеності та кризового стану у вітчизняній економіці.

УДК 330.101.541/.542:34](477)(06)

ISBN 978-966-695-509-1

© Колектив авторів, 2019
© ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019

ЗМІСТ

Секція 1

Особливості економічного розвитку суб'єктів господарювання у процесі формування та використання різноманітних видів капіталу

<i>Атинян А. О., Кізілов, С. І. Вдосконалення фінансового стану підприємства в сучасних економічних умовах господарювання.....</i>	7
<i>Базлова О. Ю., Подлесна Н. В. Забезпечення фінансової стійкості підприємства шляхом оптимізації структури капіталу</i>	9
<i>Берест М. М. Сучасні методичні підходи до оцінювання фінансової стійкості підприємств</i>	11
<i>Бондаренко П. І. Позиковий капітал підприємства та його сутність і особливості формування.....</i>	13
<i>Браташ А. В. Проблеми фінансової безпеки на підприємстві.....</i>	15
<i>Бугаєнко С. В., Зорін В. В. Підвищення інвестиційної привабливості підприємств в Україні</i>	17
<i>Кузенко Т. Б. Аналіз сучасного стану металургійної галузі.....</i>	19
<i>Леонідова В. Smart City: міста майбутнього, які вже існують.....</i>	21
<i>Матвєєва Н. М., Баличева К. В. Особливості формування та використання потенціалу підприємства</i>	23
<i>Миненко В. О. Особливості визначення та оцінки інвестиційної привабливості підприємства.....</i>	25
<i>Новіков Д. А., Зінченко П. М. Фінансова безпека підприємства та вплив на неї фінансових ризиків.....</i>	27
<i>Сабліна Н. В. Система управління оборотним капіталом підприємства...</i>	29
<i>Серьогіна О. В., Стуконог В. М. Вплив грошових потоків на поточний фінансовий стан підприємства.....</i>	31
<i>Соболева Г. Г. Економіко-аналітична робота як система забезпечення ефективного управління підприємством.....</i>	33
<i>Твердохліб Д. В. Характеристика складових механізму управління фінансовою стійкістю підприємства.....</i>	35
<i>Яранцева І. І. Функції конкуренції та їх економічна роль в виробництві....</i>	37

Секція 2

Застосування математичних методів та моделей в економіці задля покращення ефективності функціонування підприємств

<i>Андрющенко П. О. Моделювання кадрового потенціалу будівельного підприємства.....</i>	40
<i>Довгопол С. М., Коротка Л. В. Особливості оцінювання конкурентних позицій будівельних підприємств.....</i>	42
<i>Копань Ю. П., Пиляй О. В. Ребрендинг як складова стратегії розвитку зовнішньоекономічної діяльності.....</i>	43

Костюк В. О. Дослідження впливу трудового і технічного потенціалу підприємства на зміну валового доходу.....	45
Мілова Д. І. Чинниковий аналіз рівня рентабельності матеріальних витрат.....	47
Некрасова А. С. Модель динамічного ціноутворення як засіб підвищення ефективності Інтернет-торгівлі підприємства.....	48
Охріменко В. Л., Пітель Я. О. Особливості оцінювання фінансової безпеки будівельних підприємств.....	50
Попенко О. В. Роль стратегії інноваційного розвитку в будівельній галузі	52
Сальніков Д. О. Застосування економіко-математичних методів для вирішення логістичних завдань на підприємстві.....	53
Сіренко Н. М. Особливості застосування методів кластерного аналізу в регіональних дослідженнях.....	55
Слухай В. В. Оцінка ефективності аутсорсингу.....	57

Секція 3

Структурні механізми реалізації проектного управління на рівні підприємства та регіону

Алішова Д. Х. Аналіз паливно-енергетичного комплексу України.....	59
Добровінська В. В., Колеснік М. В. Сучасні шляхи підвищення конкурентоспроможності підприємства.....	61
Дьоміна Д. О. Проблеми застосування системи контролінгу на підприємстві в процесі вдосконалення його фінансової діяльності.....	63
Єфімова Г. В., Швець Н. А. Підвищення ефективності діяльності підприємства та запобігання банкрутству.....	65
Журавель Н. М. Впровадження комплексу ресурсозбереження на промисловому підприємстві.....	67
Зінченко Т. В. Особливості антикризового регулювання в сучасних економічних умовах.....	69
Котелянець І. Ю. Проблеми управління фінансовою стійкістю підприємства в сучасних умовах господарювання.....	71
Мамницький Ю. В. Діагностика банкрутства підприємства.....	73
Михайлик Т. В. Використання лізингу для оновлення основних засобів підприємства.....	75
Пугачова А. Ю., Рубіс О. В. Покращення ресурсного потенціалу за рахунок підвищення ефективності управління основними засобами підприємства.....	77
Рожкова М. О. Теоретичне обґрунтування сутності виробничого потенціалу підприємства.....	79
Сметанкін А. С. Механізм управління активами підприємства.....	81
Чагіна А. Ю. Теоретичні аспекти формування маркетингової стратегії підприємства.....	83
Щавинська Г. В. Шляхи забезпечення механізму антикризового управління на підприємстві.....	85

Секція 4

Проблеми системи життєзабезпечення міста та розвитку регіону

<i>Валіуллов М. Д. Соціально-економічна стратегія розвитку регіону.....</i>	87
<i>Драчова С. І. Актуальні проблеми водопостачання регіонів України.....</i>	89
<i>Драчова С. І. Проблеми застосування фінансового консалтингу в Україні</i>	91
<i>Кучеренко К. Д. Проблеми розвитку міст.....</i>	92
<i>Куц А. В. Європейський підхід до розвитку житлового будівництва: орієнтир для України.....</i>	94
<i>Радіонова Л. О., Белянінова А. А. Роль інноваційного університету для розвитку міста.....</i>	96
<i>Радіонова Л. О., Кривоніс К. А. Концепт «Регіон» у контексті урбанізації.....</i>	98
<i>Радіонова Л. О., Мележик А. В. Соціологічна модель макроструктури міського середовища.....</i>	100
<i>Радіонова Л. О., Тончинська М. Р. До питання формування регіональних мереж міст.....</i>	102
<i>Радіонова Л. О., Фесенко А. Г. До питання про категорію «Соціальний простір регіону».....</i>	104
<i>Сачко К. О. Проблеми житлово-комунального господарства в Україні.....</i>	106
<i>Турко К. О. Фінансова система України та її недосконалість.....</i>	108

Секція 5

Економіка і право: деякі аспекти інтеграції

<i>Аверіна М. І. Криптовалюта і право.....</i>	111
<i>Білоусов М. С. Взаємодія економіки та юриспруденції при дослідженні проблем інноваційної діяльності.....</i>	112
<i>Білоусов М. С. Економічні та правові аспекти права власності.....</i>	114
<i>Білоусов М. С. Правове регулювання підприємницької діяльності</i>	116
<i>Берднікова Д. І. Інноваційні технології як об'єкт господарсько-правового регулювання.....</i>	118
<i>Врублевська-Місюна К. М., Берднікова Д. І. Шляхи вирішення основних проблем у сфері електронної комерції в Україні.....</i>	120
<i>Врублевська-Місюна К. М., Гончар Д. А. Правові основи державного регулювання економічних стосунків.....</i>	121
<i>Гончар Д. А. Взаємозв'язок права, економіки та держави в сучасному суспільстві.....</i>	123
<i>Домбровська А. В. Щодо визначення правового статусу криптовалют в Україні.....</i>	125
<i>Домбровська А. В., Андрущук В. В. Тіньова економіка та корупція.....</i>	127
<i>Домбровська А. В., Говоруха К. В. Правове забезпечення цифрової економіки в Україні.....</i>	129
<i>Килимник І. І., Підкопай Б. Н. Щодо питання оподаткування криптовалюти в Україні та світі.....</i>	131

Килимник І. І., Янголенко О. С. Концесія в сфері ЖКГ.....	134
Мовсісян К. А. Правове забезпечення економічної інтеграції України до внутрішнього ринку ЄС.....	136
Мовсісян К. А. Ефективність економічного правосуддя: економіко-правові проблеми виміру.....	137
Підкопай Б. Н. Розгляд видів господарської діяльності.....	139
Приходько М. Д. Основні способи впливу права на економіку.....	142
Приходько М. Д. Поняття і межі державно-правового регулювання економіки.....	144
Скалига О. В. Негативні наслідки страйків та їх вплив на економіку держави.....	145
Скалига О. В. Господарське договірне право як правовий інститут.....	148
Стрижко М. А. Форми, засоби і методи державного регулювання економіки.....	151
Стрижко М. А. Актуальні питання взаємозв'язку економіки та права.....	155
Усачова О. В. Єдиний податок для приватних підприємців. Особливості роботи на спрощеній системі оподаткування.....	158
Усачова О. В. Правове забезпечення розвитку готельного господарства в Україні.....	160
Усачова О. В. Юридичні аспекти функціонування зон вільної торгівлі як етапу економічної інтеграції.....	164

підприємства стає приведення до оптимального співвідношення власного і позикового капіталу, що має забезпечити разом з тим максимальний рівень фінансової рентабельності, а також створити умови для досягнення оптимального рівня фінансової стійкості і відповідно і її зміцнення.

Список використаних джерел:

1. Власова Н. О. Формування оптимальної структури капіталу в підприємствах роздрібно́ї торгівлі: монографія / Н. О. Власова, Л. І. Безгінова. – Харків : ХДУХТ, 2006. – 160 с

2. Короленко С. М. удосконалення підходу до оптимізації структури капіталу промислового підприємства / С. М. Короленко, Р. В. Короленко, О. В. Патицька // економіка. управління. інновації. – № 1. – 2013. – С. 56–65.

3. Терещенко О. О. До питання про оптимізацію структури капіталу підприємства // Вчені записки. – КНЕУ. – 2001. – С. 115–120.

СУЧАСНІ МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

М. М. БЕРЕСТ, канд. екон. наук, доцент
*Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця
61166 Україна, м. Харків, пр-т. Науки, 9-а
maryna.berest@hneu.net*

Сучасні економічні умови, в яких ведуть свою діяльність українські підприємства, характеризуються високим рівнем нестабільності та стохастичності. Тому однією з найсуттєвіших характеристик стійкого та ефективного функціонування будь-якого суб'єкта господарювання є його здатність адаптуватися до несприятливих впливів з боку зовнішнього середовища та зберігати при цьому фінансову рівновагу, що забезпечується за рахунок підтримки достатнього рівня фінансової стійкості.

Визначення змісту поняття "фінансова стійкість" залишається предметом дослідження вчених-науковців, тому слід виділити найбільш часто вживані підходи до його розуміння. Так, під фінансовою стійкістю можна розуміти стан активів (пасивів) підприємства, який гарантує йому постійну платоспроможність; характеризує ступень фінансової незалежності підприємства, прибутковості, фінансової рівноваги протягом тривалого періоду, незважаючи на вплив внутрішніх і зовнішніх факторів.

Інший підхід полягає у тому, що фінансова стійкість – це такий стан фінансових ресурсів підприємства, їхнього розподілу та використання, який забезпечує розвиток підприємства на основі зростання прибутку й капіталу за збереження платоспроможності, кредитоспроможності, фінансової незалежності, інвестиційної привабливості в умовах припустимого рівня ризику.

Ряд науковців зазначають, що фінансову стійкість організації визначають за правилами, спрямованими одночасно на підтримку рівноваги фінансових структур та уникнення ризиків для інвесторів і кредиторів. Тому фінансову стійкість доцільно вимірювати показниками, які характеризують різні види співвідношення між власними та позиковими джерелами коштів, що використовуються для фінансування майна, відображеного в активі балансу.

Аналіз указаних визначень дав змогу встановити, що основним аналітичним об'єктом, який автори виділяють у процесі розгляду фінансової стійкості, є фінансові ресурси, зокрема, така їхня структура або співвідношення, що забезпечує підприємству достатній рівень платоспроможності, прибутковості та інших характеристик стійкого фінансового стану. Таким чином, фінансова стійкість – це такий стан фінансових ресурсів підприємства, за якого раціональне розпорядження ними є гарантією наявності достатнього обсягу власних коштів, платоспроможності, стійкої прибутковості та забезпечення процесу розширеного відтворення.

Залежно від контексту розуміння фінансової стійкості, в сучасній економічній літературі виділяють різні підходи до її оцінювання. Аналіз та узагальнення літературних джерел з проблематики фінансового аналізу [1-3] дозволив виділити наступні:

1) розрахунок абсолютного показника фінансової стійкості. Як такий, автори використовують показник власних оборотних коштів, що відображає можливість підприємства фінансувати оборотні активи за рахунок власного (в деяких випадках – довгострокового) капіталу;

2) коефіцієнтний підхід. Є дуже розповсюдженим в сучасній економічній літературі та у практиці функціонування підприємств, і передбачає розрахунок сукупності відносних показників (коефіцієнтів), що характеризують структуру капіталу з позиції фінансової автономії та незалежності підприємства від зовнішніх джерел фінансування;

3) агрегатний підхід. Ґрунтується на визначенні фінансової стійкості на підставі агрегованих показників та дає можливість оцінити ступінь фінансової незалежності підприємства від зовнішніх джерел під час формування достатнього обсягу матеріальних запасів, які мають забезпечити безперебійну поточну операційну діяльність. Виділяють чотири типи фінансової стійкості підприємства, які характеризуються визначеним співвідношенням матеріальних оборотних коштів і видів джерел їхнього фінансування;

4) підхід на основі маржинального аналізу. Передбачає розрахунок запасу фінансової стійкості підприємства, що показує, на яку суму підприємство може допустити зменшення свого чистого доходу без потрапляння до зони збитковості діяльності. У даному випадку фінансова стійкість розглядається не з позиції оцінювання структури капіталу, а з позиції структури фінансових результатів підприємства;

5) інтегральний підхід. ґрунтується на використанні дискримінантних

моделей, що мають комплексний характер, передбачають застосування показників, що характеризують фінансовий стан підприємства за різними аспектами та дозволяють оцінити фінансову стійкість з точки зору здатності суб'єкта господарювання до запобігання банкрутства.

Отже, багатоваріантність підходів до аналізу та оцінювання фінансової стійкості підприємств дозволяє аналітику обрати з них найбільш доцільний та такий, що відповідає контексту та цілям дослідження. При цьому вибір та застосування аналітичного інструментарію оцінки фінансової стійкості підприємства повинні бути спрямовані на обґрунтування та розробку якісних управлінських рішень щодо її зростання.

Список використаних джерел:

1. Крамаренко Г. О. Фінансовий аналіз : підручник / Г. О. Крамаренко, О. Є. Чорна. – Київ : Центр учбової літератури, 2008. – 392 с.
2. Матвійчук А. В. Моделювання фінансової стійкості підприємств із застосуванням теорій нечіткої логіки, нейронних мереж і дискримінантного аналізу / А. В. Матвійчук // Вісник НАН України. – 2010. – № 9. – С. 24–46.
3. Фінансовий аналіз : навч. посіб. / [М. Д. Білик, О. В. Павловська, Н. М. Притуляк, Н. Ю. Невмержицька]. – Київ : КНЕУ, 2005. – 592 с.

ПОЗИКОВИЙ КАПІТАЛ ПІДПРИЄМСТВА ТА ЙОГО СУТНІСТЬ І ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ

П. І. БОНДАРЕНКО, студентка
науковий керівник Г. Г. СОБОЛІВА, канд. екон. наук, доцент
*Харківський національний університет міського
господарства ім. О. М. Бекетова
61002 Україна, м. Харків, вул. Маршала Бажанова, 17
soboliva.ag@gmail.com*

На сучасному етапі розвитку економіки України фінансова діяльність багатьох підприємств тісно пов'язана із залученням позикових коштів, які дозволяють суттєво розширити обсяг господарської діяльності, забезпечити більш ефективне використання власного капіталу, формування різноманітних цільових фондів, а в цілому підвищити ринкову вартість суб'єкта господарювання.

Питання сутності поняття «позиковий капітал», переваги та недоліки залучення підприємством позикового капіталу, проблеми формування необхідного розміру висвітлено у низці робіт вчених, зокрема: І. Ю. Спіфанова, О. Я. Базілінська, І. О. Бланк, Г. І. Базецька, С. В. Мочерний, О. С. Стоянова, О. Р. Романенко, О. О. Сініцин, Ю. А. Чернецька, О. Є. Чорна та інші.

Наукове видання

***СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СУБ'ЄКТІВ ЕКОНОМІЧНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ НА МАКРО- ТА МІКРОРІВНІ В УКРАЇНІ***

МАТЕРІАЛИ

ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ

(20–22 листопада 2019 року)

*Матеріали конференції опубліковані в авторській редакції
мовою оригіналу*

Відповідальний за випуск *Н. М. Матвєєва*

Технічний редактор *О. П. Коюда*

Підп. до друку 11.12.2019. Формат 60 × 84/16.

Друк на ризографі. Ум. друк. арк. 9,7.

Тираж 50 пр. Зам. №

Видавець і виготовлювач:

Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова,

вул. Маршала Бажанова, 17, Харків, 61002

Електронна адреса: rectorat@kname.edu.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:

ДК № 5328 від 11.04.2017